

Vergaderjaar 2023–2024

27 529

Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) in de Zorg

Nr. 304

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 oktober 2023

In mijn brief van 11 mei jongstleden over de voortgang persoonlijke gezondheidsomgevingen¹ (PGO) heb ik uiteengezet welke drie sporen ik voornemens ben uit te zetten om samen met alle betrokken partijen te komen tot een versnelling in de PGO-aanpak. Ik heb aangegeven dat te willen doen door:

- 1) meer sturing en regie te pakken (waaronder op de technische basis, maar ook door de gezondheidsgegevens die de overheid zelf verzamelt beter te ontsluiten);
- 2) de zorgpartijen in het Integraal Zorgakkoord (IZA) actief mee te nemen;
- 3) de PGO's anders te financieren.

In het schriftelijke overleg van 23 juni 2023² heeft uw Kamer hierover aanvullende vragen gesteld en heb ik al meer duiding gegeven bij deze drie sporen. Voor de zomer hebben de betrokken partijen gesproken over de concrete uitwerking om tot verdere versnelling te komen.

In de zomer is gewerkt aan de uitwerking van scenario's om de knelpunten op te lossen en te komen tot meer regie en betere inzage van gegevens. Dat heeft geleid tot een heroverweging en een verdere aanscherping van de aanpak die ik graag op hoofdlijnen in deze brief toelicht. De komende maanden wordt dit verder uitgewerkt en zal uw Kamer in een voortgangsbrief hierover worden geïnformeerd.

Generieke inzagefunctie

Op het gebied van het verzamelen van de data was al enige tijd duidelijk dat het lastig is om alle gegevens uit een medisch dossier compleet en correct in de PGO's te krijgen. Ik wil daarom deze gegevens completer,

¹ Kamerstuk 27 529, nr. 297.

² Kamerstuk 27 529, nr. 301.

sneller en gebruiksvriendelijker ontsluiten. Daartoe heb ik samen met Zorgverzekeraars Nederland, Patiëntenfederatie Nederland en MedMij onderzocht en vastgesteld dat de ontwikkeling van een publieke generieke inzagefunctie (een vorm van basis-PGO) noodzakelijk is. Dat betekent dat de data voor alle burgers op dezelfde manier toegankelijk worden gemaakt (maar dus niet centraal worden opgeslagen) en heeft als voordeel dat data en functionaliteiten beter kunnen worden gescheiden, een van de uitgangspunten van de nationale visie en strategie op het gezondheidsinformatiestelsel. Op deze manier hebben burgers altijd de beschikking over hun eigen gegevens via de publieke generieke inzagefunctie en kunnen zij aanvullend kiezen voor specifieke functionaliteiten die door verschillende PGO's worden aangeboden. De uiteindelijke vorm van een dergelijke inzagefunctie behoeft verdere uitwerking.

We kiezen voor deze aanpak ten behoeve van de ontsluiting van de gegevens rond zorg en gezondheid die de overheid zelf verzamelt (zie ook mijn brief van 11 mei 2023) en gaan simultaan ook voor de zorgsectoren aan de slag. Hierbij kunnen de huidige al naar PGO's ontsloten gegevens van onder andere huisartsen en ziekenhuizen eveneens worden opgenomen in de generieke inzagefunctie. Wel zal naar verwachting het juridische traject om zorggegevens wettelijk te mogen ontsluiten via een inzagefunctie enkele jaren kunnen vergen.³ Dit wordt nader uitgezocht.

Voor de gegevens rond zorg en gezondheid die de overheid zelf verzamelt en verstrekt is al een eerste inventarisatie gemaakt en wordt een plan van aanpak opgesteld om te bezien hoe deze gegevens (al dan niet gestructureerd) sneller kunnen worden ontsloten. Zo verwacht ik bijvoorbeeld dat de vaccinatiegegevens van het Rijksvaccinatieprogramma en Covid-19 volgend jaar naar de huidige PGO's kunnen worden ontsloten.

Met een generieke inzagefunctie kan op termijn ook beter worden aangesloten op de oplossingen die voor de andere vormen van gegevensuitwisseling en databeschikbaarheid in de zorg worden ontwikkeld (zoals voor uitwisseling tussen professionals, voor digitale zorgtoepassingen en voor secundair datagebruik). Om tot meer snelheid te komen zal daarbij worden bezien waar op kortere termijn en al dan niet vooruitlopend op een oplossing met gestructureerde data gebruik kan worden gemaakt van minder gestructureerde data (zoals pdf's). Data die al wel goed gestandaardiseerd en gestructureerd zijn of dat binnenkort worden, dienen nog steeds als zodanig te worden ontsloten en kunnen dan ook makkelijker worden hergebruikt. PGO's met een MedMij label en andere digitale toepassingen kunnen – onder voorwaarden – met deze data nuttige functionaliteiten voor mensen aanbieden.

Deze zomer is uitgezocht op welke termijn dit kan worden gerealiseerd. Voor het beleggen van een publieke generieke inzagefunctie, het mogen verwerken van gezondheidsgegevens en het mogen gebruiken van het burgerservicenummer (al dan niet gepseudonimiseerd) in een inzagefunctie is een wettelijke basis nodig.

Er is begonnen met het onderzoeken, uitwerken en opstellen van een transitiepad naar de nieuwe situatie. Hierbij zal ook rekening worden gehouden met de lopende VIPP-programma's.

MedMij

Een tweede mogelijke wijziging ligt in de aansturing van MedMij. In het kader van de Wegiz wordt in de AMvB's waarin gegevensuitwisselingen

³ Voor het ontsluiten van de huidige gegevens naar PGO's is geen soortgelijke juridische basis nodig, omdat mensen hun eigen gegevens ophalen in een omgeving die van henzelf is.

worden aangewezen (die verplicht elektronisch tussen zorgverleners worden uitgewisseld) ook gekeken of de relevante gegevens naar een PGO moeten worden ontsloten. In dit kader wordt bekeken of en zo ja op welke wijze er meer publieke sturing nodig is op het MedMij-afsprakenstelsel en het beheer ervan. Verder kan een generieke publieke inzagefunctie ook gevolgen hebben voor het huidige MedMij-afsprakenstelsel.

De huidige governance (en daaropvolgend mogelijk de financiering) zal worden aangepast indien dit nodig blijkt. Dit werk ik de komende maanden verder uit met MedMij, Zorgverzekeraars Nederland en andere stakeholders. Wanneer een andere werkwijze gevolgen heeft voor de financiering zal dit bij een regulier besluitvormingsmoment aan uw Kamer worden voorgelegd.

Overige punten

De andere algemene randvoorwaarden voor betere ontsluiting van data blijven belangrijk en zijn al toegelicht in mijn brief van 11 mei 2023. Het gaat hierbij onder andere om ontwikkeling en implementatie van en aansluiting op generieke functies als lokalisatie (weten welke zorgverlener gegevens van jou als patiënt heeft). Hier is de zomermaanden veel over gesproken en zal naar verwachting op korte termijn tot een scenario voor toepassing in de PGO's leiden.

Een mogelijke aanbesteding voor PGO-leveranciers (waarbij rekening wordt gehouden met bovengenoemde aanpassingen) is in voorbereiding. Er is immers financiering nodig in de overgang naar de nieuwe situatie met een meer publieke invulling. Ook zijn er al steeds meer mensen die gebruik maken van de huidige PGO's en die graag hun zorggegevens willen blijven ophalen en kunnen samenbrengen in één omgeving. Ik ben daarom voornemens te starten met een korte marktconsultatie, waarna ik definitief besluit over de financieringsvorm. Het doel hierbij is verdere standaardisatie, doorontwikkeling en gebruiksvriendelijker maken van de PGO's en het blijvend mogelijk maken van uitwisseling van gegevens.

Met de zorgpartijen is een aparte IZA-werkgroep voor PGO's opgericht om te zien hoe we de herijkte visie op PGO's nader vorm kunnen geven. Per sector zijn hierover goede gesprekken gevoerd en er worden de komende periode werkplannen voor de uitwerking gemaakt, waarbij ook wordt gekeken naar betere aansluiting op digitale zorgtoepassingen. Dit geldt ook voor de eerstelijnszorg.⁴

Ik heb er vertrouwen in dat deze heroverweging en aanscherping samen met de eerder geschetste PGO-aanpak tot een betere en snellere ontsluiting van gegevens naar burgers zullen leiden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

⁴ Ik heb in het eerstelijnsdebat debat van begin juli aangegeven om u na de zomer te informeren over de uitkomsten van de gesprekken over de mogelijkheden van versnelling van de inzet van persoonlijke gezondheidsomgevingen. Deze toezegging doe ik hierbij af.